

У дадзенай працы разгледзім асаблівасці перакладу французскага няпэўнага артыкля *un, une, des* на беларускую мову на матэрыяле паралельных тэкстаў мастацкай літаратуры беларускай і французскай моў.

Няпэўны артыкль, які з’явіўся значна пазней, чым пэўны артыкль, паходзіць ад лацінскага лічэбніка *unus* ‘адзін’. Таму мяркуецца, што лічэнне з’яўляецца яго першапачатковым значэннем, г.зн., ён указвае на адзін прадмет: *Mais je connais, à dix kilomètres de Punta Arenas, un étang qui nous le démontre* ‘І докасам гэтак – адно вядомае мне азярцо за дзесяць кіламетраў ад Пунта Арэнас’. Няпэўны артыкль азначае новую інфармацыю і складае рэму выказвання, якая на беларускую мову перадаецца парадкам слоў – стаіць у канцы сказа: *Et brusquement, quand nous désespérions déjà, un point brillant se démasqua sur l’horizon, à l’avant gauche* ‘І нечакана, калі нас ужо стала агортваць роспач, на даляглядзе злева ўспыхнула зіхотная кропка’. Няпэўны артыкль можа перакладацца на беларускую мову прыметнікамі 1) *кожны*: *Pendant la guerre, comme vous le savez, un habitant sur quatre de la république n’est pas rentré dans son foyer* ‘У вайну, вы ведаеце, загінуў кожны чацвёрты жыхар рэспублікі’; 2) *нейкі*: *Alors, c’est quoi, Tchernobyl? Un signe?* ‘Дык што ж такое Чарнобыль? Нейкі знак?; 3) *новы*: *J’ai vu combien il a fallu de labeur pour relever l’économie nationale, construire des maisons là où il n’y avait que des cendres ou des ruines, replanter des vergers saccagés, bâtir des écoles* ‘Бачыў я пасля, як цяжка даводзілася нам аднаўляць сваю гаспадарку, падводзіць пад кровы новыя хаты замест спаленых, садзіць новыя сады, будаваць новыя школы’; 4) *сапраўдны*: *Faut être un homme.* ‘Трэба паказаць сябе сапраўдным мужчынам’.

Таксама падчас працы было знойдзена шмат прыкладаў, у якіх назоўнік з няпэўным артыклем перакладаўся іншай часцінай мовы: 1) дзеясловам: *J’éprouve un serrement au coeur* ‘Сэрца маё сціскаецца’; 2) прыслоўем: *Le pilote, le mécanicien et le radio ne tentent plus une aventure, mais s’enferment dans un laboratoire* ‘Лётчык, механік і радыст ужо не адпраўляюцца наўздагады, самалёт для іх – лабараторыя’.

Такім чынам, няпэўны артыкль уключае ў сябе вялікі пласт значэнняў, акрамя лічэння і няпэўнасці, які трэба мець на ўвазе не толькі пры перакладзе тэкстаў з французскай мовы на беларускую (ці наадварот), а таксама і пры чытанні твораў на французскай мове ці пры размове з франкафонамі.